

strække forbudet til at gælde under en eventuel anke af sagen, og hensynet til princippet om offentlighed i retsplejen taler næppe afgørende mod en sådan udvidelse.

Det foreslås derfor, at der i § 31, stk. 3, indsættes en bestemmelse, hvorefter forbudet om offentlig gengivelse af navn, stilling og bopæl på domfældte kan udstrækkes til at gælde også under en eventuel anke af dommen, hvis der fremsættes begæring herom. Bestemmelsen foreslås endvidere begrænset til at angå tilfælde, hvor anken vedrører skyldsspørgsmålet. Begæring om forbud må fremsættes senest i forbindelse med domsafsigelsen. Har domfældte udbedt sig betænkningstid med hensyn til spørgsmålet om anke, bortfalder et eventuelt forbud, hvis domfældte frafalder anke, og ellers ved ankefristens udløb, hvis anke ikke er iværksat forinden.

c. I sin udtalelse om betænkningen har advokatrådet på linje med udvalget peget på, at en gennemførelse af lovforslaget gør det nødvendigt, at spørgsmålet om i videre omfang at beskikke forsvarene på efterforskningsstadiet tages op. Efter de gældende regler om forsvarerbeskikkelse i retsplejelovens § 731 og § 732 vil der under efterforskningen i de fleste tilfælde først blive beskikket forsvarer, hvis sigtede underkastes varetægt. I arrestantsager vil der således ikke være beskikket en forsvarer i forbindelse med afhøring af anholdte inden grundlovsforhøret, og i andre sager ofte først, når tiltale rejses.

Justitsministeriet er enig i, at spørgsmålet bør tages op til overvejelse. Som påpeget af advokatrådet giver spørgsmålet anledning til en række problemer af praktisk art, f. eks. med hensyn til etablering af en vagtordning for advokater. Disse problemer kræver nærmere overvejelse, som ikke har kunnet løses i forbindelse med fremsættelsen af lovforslaget. Justitsministeriet har derfor anmodet udvalget om at tage spørgsmålet op.

Anholdelse og fængsling.

5. I betænkning nr. 728/1974 foreslås som nævnt en revision af reglerne om anholdelse og fængsling.

Efter de gældende regler kan *anholdelse* sluttes af retten, politiet og private. Lovens udgangspunkt er, at det er *retten*, der træffer beslutning om anholdelse. Dette gælder både, når anholdelsesgrundlaget er sigtedes udeblivelse fra et retsmøde, og når der er tale om anholdelse af mistænkte på efterforskningens indledende stadium. Politiet kan kun foretage anholdelse af mistænkte uden rettens forudgående beslutning, når

forholdene er således, at øjemedet vil forspildes ved at afvente rettens beslutning. Ved opløb og ved forbrudelser, der begås af en samlet mængde, eller ved større slagsmål har politiet dog en selvstændig kompetence til at foretage anholdelse.

I praksis er det imidlertid undtagelsen, at rettens beslutning indhentes, når der ikke er tale om en sigtets udeblivelse fra et retsmøde. Dette skyldes, at øjemedet med anholdelsen i langt de fleste tilfælde vil forspildes, hvis politiet skal afvente en forudgående retsbeslutning.

Ved anholdelse på det indledende stadium af efterforskningen vil retten kun have begrænsede muligheder for at prøve politiets anbringender med hensyn til mistankens styrke og anholdelsens nødvendighed. En retsbeslutning på dette stadium af sagen er derfor af tvivlsom værdi og sætter retten i en vanskelig situation ved at pålægge den et medansvar for en beslutning, som den ikke reelt har mulighed for at efterprøve grundlaget for.

Udvalget anfører, at den gældende praksis ikke vides at have givet anledning til væsentlig kritik. Den er efter udvalgets opfattelse ubetænkelig og i vidt omfang nødvendig af praktiske efterforskningsmæssige grunde. En ændring af praksis, således at retsbeslutning i væsentlig større omfang blev indhentet inden foretagelse af anholdelse, ville medføre en forøgelse af personaleforbruget i domstolene uden nogen gevinst for retssikkerheden.

Udvalget foreslår på denne baggrund, at kompetencen til at foretage anholdelse flyttes fra retten til politiet. Udvalget foreslår endvidere en forenkling af reglerne om anholdelse, uden at der dog herved er tilsigtet nogen realitetsændring i forhold til gældende anholdelsespraksis.

6. a. Udvalget har ved sin behandling af reglerne om *varetægtsfængsling* taget sit udgangspunkt i den kritik, som har været rejst mod den gældende praksis med hensyn til anvendelsen af dette retsmiddel. Kritikken har først og fremmest taget sigte på, at varetægt anvendes i videre omfang end fornødent, eller i hvert fald i situationer, der ikke er dækket af fængslingsbetingelsernes ordlyd. Kritikken har tillige rettet sig mod varetægtsfængslingernes varighed og mod, at begrundelserne for retternes fængslingskendelser er for summariske.

b. Hvad angår spørgsmålet om *antallet af varetægtsfængslinger* anfører udvalget, at kritikken ikke så meget har angået de i retsplejeloven fastlagte fængslingsgrunde som domstolenes praktisering af de gældende regler.

Udvalget fremhæver, at afgørelsen af, i hvilket omfang anvendelse af varetægt må anses for nød-